

Visszaérkezett Szófiából a magyar küldöttség

Pénteken visszaérkezett Szófiából az a magyar küldöttség, amely résztvett Dimitr Ganevnek, a Bolgar Népköztársaság Nemzetgyűlése Elnöksége elnökének, a Bolgar Kommunista Párt politikai Bizottsága tagjának temetésén. A küldöttséget Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács helyettes elnöke vezette, tagjai voltak: dr. Neuzál Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, igazságügyminiszter, és dr. Práth Károly, hazánk szófiái nagykövete.

A küldöttséget a Keleti pályaudvaron Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke és Timár Mátyás pénzügyminiszter, továbbá az MSZMP Központi Bizottsága, a budapesti pártbizottság, a Külügyminisztérium, Igazságügyminisztérium, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, valamint a Legfelsőbb Bíróság vezető munkatársai fogadta. Ott volt a fogadtatásnál Jancsó Georgiev, a Bolgar Népköztársaság budapesti nagykövete is. (MTI)

Több hizottsertést, vágómarhát adnak a tsz-ek

Növekedett a tejtermelés

és a tojásfelhozatal is

Kedvező képet mutat a szegedi járásban az első félévi felvásárlási tervek teljesítése. A felvásárlási csoport ezzel kapcsolatos jelentését megtárgyalta a járási tanács végrehajtó bizottsága. Az év első felére tervezett felvásárlást januárban, februárban és márciusban 40,2 százalékra teljesítették. Az árak 45 százalékat a tsz-ek értékesítették. Állat- és állati termékek felvásárlásában nincs jelentősebb lemaradás. Hizott sertésből azonban a tervezettnél jóval többet is felvásárolhattak volna, ha az egyéni és a háztáji gazdaságok az értékesítésben nem maradnának hátra.

Az eddig felvásárolt 4323 mázsa hizott sertés 84,3 százalékat a tsz-ek adták. Jelentős mértékben visszacsúszott a háztáji gazdaságokban a hizott sertés értékesítése. Egy évvel ezelőtt a háztáji gazdaságokból 2067 darabot tudtak felvásárolni, az idén viszont csak 511 darabot.

A hizott sertés értékesítésében különösen figyelemre méltó eredményt ért el For-

rásút, Tiszasziget és a rőszkei Kossuth Tsz.

Gyengén szerepelt viszont a terv teljesítésében Újszentiván, ahol az év első hónapjában egyáltalán nem értékesítettek, annak ellenére, hogy mind a tsz, mind pedig a háztáji gazdaságok megfelelő mennyiségű szarvasmarhával rendelkeztek. Ugyancsak gyenge eredmények születtek Jllésen, Gyálaréten, Dócon, Bordányban, Csengelén, Mórahalmon, Tapén és Zombón. Figyelemre méltó viszont, hogy a tsz-ekből eddig leadott hizott sertések átlagsúlya magasabb a tavalyinál.

Vágómarhából a éves felvásárlási tervet az év első három hónapjában 55,3 százalékra teljesítették. A tsz-ektől felvásárolt hizomarnók átlagsúlya 3 kilóval magasabb, mint tavaly volt.

Baromfiból eddig közel 150 mázsát értékesítettek,

valamivel kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A lemaradás oka, hogy a tsz-ekben nevelt baromfinak egy részét szabadpiacon értékesítették. Vannak tsz-ek, amelyek visszaélnék az állam nyújtotta lehetőséggel. A baromfinveléshez szükséges takarmányt a központi készletből kapják, a baromfit nagykereskedelmi áron szerezhetik be, csupán felnevelésükről kell gondoskodniuk, mégis a szabadpiacon értékesítik. Ezek közé tartozik a domaszéki Rákóczi, az ásatthalmi Szabadságharcos, a móraalmi Vörös Október, a pusztaszeri Petőfi

és a sándorfalvi Új Élet Tsz.

A tojásfelvásárlási tervek teljesítése kedvező a járásban. Az egy évvel ezelőttihez képest

1 millió 30 ezer darabbal értékesítettek többet a közös gazdaságok.

A múlt év azonos időszakához viszonyítva tejből is jelentős a túlteljesítés. 1724 hektoliterrel vásárolták fel többet, mint egy évvel ezelőtt.

Kenyérgabonából a szerződés és szabadfelvásárlási tervet közel 90 százalékra költötték le, vagyis 582 vagonra. 530 vagont a járás tsz-ei, a többi pedig a tszcs-k biztosítják. A tsz-ekből értékesítésre kerülő tej 79,4, a baromfinak pedig 33,3 százalékára költötték szerződést. A baromfi szerződéseket száma nem kielégítő, kevés a tsz-ek szerződése is, úgysszintén az egyéni és háztáji gazdaságoké is.

Hizott sertésből az éves felvásárlási tervet 56,9 százalékra költötték le eddig a gazdaságok. Jelentősen emelkedett a szerződéskötések száma a háztáji gazdaságokban. Vannak községek, ahol erre igen nagy gondot fordítanak, például Domaszéken, Mórahalmon, Rőszkén, Zákányzéken. Összesen 952 házra költötték szerződést a négy községben a háztáji gazdaságok. Vágómarhából a legtöbb adatok szerint 82,3 százalékra költötték felvásárlási szerződést, szám szerint 5021 darabra.

Korszerűt, gyorsan, jó minőségben

Iparunk fejlődésének kulcsproblémája: a gyártmányok korszerűségének növelése. E feladat időszerszerűségét és jelentőségét két tényező is kellőképp kiemeli. Az egyik: a technika példátlanul gyors ütemű fejlődése. Ennek hatására az ipar termelési szerkezete állandóan változik, mert az új és korszerűbb gyártmányok kiszorítják a régebbieket. A gőzmozdony például a külföldi piacokon már nem áru-cikk, mert kiszorította a Diesel- és a villamos mozdony, sőt azok nyomában már ott van a gázturbinás mozdony.

A másik ok, amely a világszerte tapasztalható műszaki-technikai fejlődés mellett bennünket is ipartermékeink állandó és gyorsabb ütemű korszerűsítésére sarkall: a magyar ipar gyártmányainak kb. egyharmadát külföldön — a szocialista és a kapitalista országokban — értékesíti. S minthogy az exportcikk árát döntő mértékben befolyásolja a korszerűség, nyilvánvaló, hogy a gyártmányfejlesztés és korszerűsítés eredményessége népgazdasági szinten nemcsak az exportból származó bevétel nagyságát, hanem a nemzeti jövedelmet is tevőlegesen alakítja. A korszerűség és a gazdasági eredmény szoros összefüggését jól példázák az új gyógyszerek világpiaci árai: a clóramfenikol 1—1 kg-ja 5 évvel ezelőtt 280 dollár volt, ma már csak 180 dollár. Törvénytörő jelenség, hogy az iparcikkek újdonság jellege, korszerűsége az árban is kifejezésre jut, aki »korán kel«, s idejében gyártja a korszerű terméket, többet kap érte, mint a fejlesztésben két-három évet később gyárak és országok.

Az utóbbi években olyan gazdasági mechanizmusokat igyekeztünk kialakítani — például műszaki fejlesztési alap, eredmény-szabályozó árkiegészítés —, amelyek »zöld utat« nyitottak a gyártmányok korszerűsítéséhez és gyors bevezetéséhez. Kétségtelen, hogy a magyar iparnak vannak igen korszerű termékei, azonban a gyártmánystruktúra egészét tekintve a korszerűsítés üteme és mérete nem tartott lépést a követelményekkel. Ennek legkézenfekvőbb oka, hogy a magyar ipar túlságosan sokféle terméket gyárt, s valamennyinek a korszerűsítését nem győzzük sem szellemi, sem anyagi erővel. Ezért nagyon elevenbe vágó probléma a szocialista országok közötti termelési szakosítás fejlesztése.

A korszerűsítés minden nehézsége, lassúsága azonban nem írható kizárólag a széles gyártmányoskálára rovására. A korszerűsítés végeredményét, az új termék műszaki színvonalát jelentős mértékben befolyásolja a fejlesztés és a bevezetés időtartama, gyorsasága, vagy lassúsága. A gyártmánykorszerűsítés e két fázisa a magyar gépiparban átlag 3—4 esztendő vesz igénybe, a bonyolultabb termékeknél — például mikrohullámú berendezések — 6—7 esztendő. Ennyi idő múltán az új termékek jelentős része legfeljebb az előállító vállalat számára lesz »új« gyártmány. (Mire például 1963-ra megszületett nálunk egy huszonnyolc csatornás mikrohullámú berendezés, addigra a korszerűség mércéje a csatornaszámban 100-ra emelkedett.)

A gyártmánykorszerűsítés lassú ütemét tükrözi a gépiparban az egy, illetve két éve termelt cikkek részaránya. 1959-ben például a késztermékek csaknem 30 százalékát az 1—2 éves gyártmányok alkották, 1962-ben viszont csupán 23,2 százalékát; a gyártmányszerkezet tehát fiatalodás helyett öregedett. S a következmény: 1963-ban a gépipar termelésének növekedése — rendelőhiány miatt — alig haladta meg az egész ipar fejlődési ütemét, kivitelezése pedig mindössze 0,5 százalékkal múlta felül az 1962 évet.

Az ipartermékek korszerűsége ma már nemcsak a külkereskedelem és az ország devizabevételére hat ki, hanem az egyes iparágak és vállalatok termelési lehetőségeit is meghatározza. S ebből komolyan le kell vonni a tanulságot. A gyártmánykorszerűsítés méretének és ütemének nem kielégítő volta ugyanis szorosan összefügg azzal, hogy az iparvállalatokat a múltban gazdasági tényezők — például a szükséglet — alig készítették komoly erőfeszítésekre. A szórványosan jelentkező rendelőhiányt kooperációvállalással és az irányító szervek segítségével »eltüntették«, s a korszerűtlenség gazdasági következményeit a vállalatok a népgazdaságra hárították.

Ez többé nem megy. A népgazdaság egyetlen rosszul dolgozó iparágát, iparvállalatot sem húz ki a bajból; a termelési fejlesztésének lehetőségét kizárólag korszerű — itthon és külföldön egyaránt keresett — gyártmányokkal lehet megalapozni. A korszerűsítés alapvető feladata változatlanul: minél több új — az elavultakat kiszorító — korszerű gyártmány bevezetése és a meglévő termékek folyamatos, az igényeknek megfelelő fejlesztése. A súlyoscsökkentés, a teljesítménynövelés, a konstrukció kisebb módosítása, a megrendelő speciális kívánságainak — például festés, kikészítés, stb. — kielégítése is javíthatja a különféle ipartermékek értékesítési lehetőségeit. Az előbbiekhöz hasonlóan a jó minőség is fontos összetevője a korszerűségnek. Mert iparcikkeink jelentős része a rajzasztalon és prototípusként még korszerű, műszaki paraméterei kielégítőek, ám a gyártás apró hibái fokról fokra csökkentik a végtermék korszerűségét.

Az ipar átszervezése sok területen növelte az új iparvállalatok jogkörét és felelősségét. Különösképp nagy a felelősségük és a feladatuk a gyártmányok korszerűsítéséért. A szervezet minőségi változtatását mindennekeelőtt a korszerűsítés terén kell — ugyancsak minőség — változásnak követnie.

GARAMVÖLGYI ISTVÁN

Befejeződött az Akadémia évi közgyűlése

Az Akadémia közgyűlése pénteken a zárt ülésel befejeződött. Megvitatták az elnökség beszámolóját és a határozati javaslatokat. A vita széles körben foglalkozott az Akadémia tudományos és szervezeti kérdéseivel, továbbá a közélet szempontjából az Akadémiára háruló feladatokkal. Az igen élénk és elvi vitában felszólaltak Benedikt Ottó, Bognár Géza, Bognár Rezső, Erdei Ferenc, Erdély-Gruz Tibor, Ernst Jenő, Gegesi Kiss Pál, Geleji Sándor, Hevesi Gyula, Jánosy Lajos, Kalmár László, Kodály Zoltán, Korach Mór, Kovács K. Pál, Lévai András, Mátrai László, Rusznyák István, Szabó Imre, Szalai Sándor, Szádeczky-Kardoss Elemér, Szentágothai János, Széchy Károly, Szigeti György, Vendel Miklós, Westsik Vilmos, Winter Ernő akadémiai tagok. A közgyűlés a határozati javaslatokat kiegészítésekkel és módosításokkal egyhangúan elfogadta.

A közgyűlésen új rendes, levelező és tiszteleti tagokat is választott az Akadémia. Rendes tagok lettek: Dudich Endre, Nemes Dezső, Szabó László, Tamás Lajos, Vargha László eddigi levelező tagok.

Levelező tagok lettek: Donhoffer Szilárd (orvos), Farkas Gábor (biológus), Láng Géza (növénytermesztő), Polinszky Károly (kémikus), Vas Károly (kémikus). Tiszteleti tagok lettek: T. N. Csernokolev (bolgár agrárökonómus), Gábor Dénes, (magyar származású angol fizikus), E. O. Heady (amerikai agrárökonómus), G. Herzberg (kanadai fizikus), L. Krasztanov (bolgár geofizikus), K. Mothes (német biokémikus), W. Olszak (lengyel mérnök), J. Roche (francia biológus), B. Sirendeb (mongol történettudós), H. Stubbe (német genetikus).

A hároméves ciklus lejártával a közgyűlés megválasztotta az Akadémia elnökségét, illetve a tisztségviselőket. Elnök: Rusznyák István; alelnökök: Erdei Ferenc, Hevesi Gyula, Jánosy Lajos, Ligeti Lajos, Manninger Rezső, Novobátzky Károly; főtitkár: Erdély-Gruz Tibor; állandó főtitkárhelyettes: Könyv Albert; elnökségi tagok: Bognár Géza, Budó Ágoston, Gegesi Kiss Pál, Hajós György, Molnár Erik, Szádeczky-Kardoss Elemér, Zambó János.

Az ülés Rusznyák István elnök zárszavával ért véget. (MTI)

Északról hidegfront érkezett

Hűvös, esős napok következnek

Az atlanti-ciklon hűvös léghullámai közül az utolsó csütörtökön országszerte záporokat, zivatarokat okozott hazánkban. A nyugati légáramlást pénteken a Jéges-tenger felől délnek törő erős hideghullám váltotta fel, amely péntek délelőtt Budapestről Kaposvár vonalát. A front mögött a délutáni órákban 9—13 fokos maximumok alakultak ki, ugyanakkor az ország középső és keleti vidékein még 14—20 fokot mértek. Tíz előző napi maximumokhoz képest a Dunántúlon 10—11 fokot csökkent a hőmérséklet.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy az erős lehűlés a Dunántúlon 25—32 kilométeres óránkénti sebességű szél, kiterjedt és tartósan ingerkező esőzés kíséri. A dunántúli megfigyelő állomások zöme

péntek reggel óta tartó közepes erősségű esőzést jelentett.

Telik a bárka

~~~~~

A Tiszai ár hullám kedvezett a halászoknak. A szegedi Kossuth Halászati Szövetkezet tagjai az elmúlt napokban átlagban 5—6 mázsa halat fogtak, s közel 25 mázsa tiszai halat adtak árusításra. A halászati tilalmi időre már előre készülnek, bárkákban tartálékolják a halat. Telik már a bárka, a tilalmi időben sem lesz hal- szüke a városban.

(Förgeteg Szilveszter felv.)

